Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. v. post Lineres. Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

tū poſſet illū trāſmittere ad locū ad quem
eſt ꝓfectur⁹ Chryſ. Que ſtulticia illic the
ſaurꝝ reponere vnde exitur⁹ es: ⁊ illuc non
ꝑmittere q̄ itur⁹ es. Illuc ḡ ſubſtātiā tuā
colloca vbi patriā habes. Haūt faciem⁹ ſi
ꝑ amorē ad diuinā dei gl'iam tendamus
Fulgenti⁹. Ut in celis theſaurizes: atten
de qd amas. vis noſſe qd amas attende
qd cogitas Ita fiet vt theſaurꝝ tuū ex amo
re cognoſcas: ⁊ amorē tuū indicio tue cogni
tionis itelligas. Hec itaqꝫ eſt ſalutifera ꝑ-
monitio ꝓ ꝑncipio q̄dragesime. vt oꝑa pe
nitentie in dei laudem ordinem⁹: ⁊ ſic tan
dem i celo theſaurꝝ inueniem⁹.

¶ Feria. v. poſt Cine-
res. Sermo.

Ecce aſcendi

mus ⁊c. Diſpone domui tue
Eſa. xxxviij. Diſponendū eſt
vt aſcendam hieroſolymā In ep'la aūt no
tāde ſunt tres ꝯſiderationes ad h' iducti-
ue. Pria eſt ꝯſideratio nr̄e mortalitatꝭ: qꝛ
dic eſaias ezechie. Diſpone domui tue qꝛ
morierꝭ tu ⁊ nō viues. Hec erat ſnia cōmi
natoria ⁊ habendo reſpectū ad cauſas na
turales. Scđa eſt ꝯſideratio exemplarita
tis vicꝫ i ezechia q̄ ſe ꝯuertit ad ꝑietem et
orauit ⁊c. Sic ⁊ nos orem⁹ ꝓ vita ſpūali:
nos ꝯuertendo ad ꝑietem ad ꝯſiderādū
fragilitatē corꝑis qđ eſt q̄ſi paries q̄ iclu-
dit aīa. Tertia eſt ꝯſideratio diuīe ꝑiculo-
ſitatꝭ. Quia factū eſt ꝟbū dn̄i ⁊c. ſeq̄t. Au
diui orōnē tuā Sufficiant ꝑtes ep'le ꝓ al-
legationib⁹ ⁊ ita in alijs.

¶ Ecce ⁊c.

Primus art. An pnia ſit ſcđa tabula
poſt naufragiū Q, nō: qꝛ ſic ſeq̄ret ꝙ
eēt ſcđm ſacr'm. Cōtra. eſt Hiero. ſuper
Dañ. ⁊ ſumit a Mgr̄o in. iiij. et. iiij. diſ. ix.
Rñ. Boñ. ibidē Notādū ꝙ mare eſt mū-
dus iſte. iuxta illđ pſ. Hoc mare magnū
⁊c. Nauis ꝑ quā hō trāſit ſuꝑ vndas ma
ris hui⁹: eſt gr̄a ſpūſſcti. vel: nauis eſt ec-
cleſia: q̄ iuncta eſt glutino charitatꝭ. iuxta
illđ Prouer. xxxj. Facta eſt quaſi nauis in-
ſtitoris. Naufragium fuit corruptio ⁊ fra
ctio i adā: in q̄ fractiōe oēs ei⁹ filij ſꝫ facti
ſuꝑ vndas hui⁹ marꝭ ꝑ ꝯcupiſcētiā ⁊ pe
nā. Ab h' aūt naufragio ꝑmo ꝑ baptiſmū
liberat' hō: q̄ reſtituit inocentiā et gr̄aꝫ ꝑ-
ditā: et iđ eſt ꝑma tabula. Et qm̄ ples re-
linquūt gr̄aꝫ baptiſmalē nec ꝑ illā tabulaꝫ
ampli⁹ liberari pn̄t: qꝛ baptiſm⁹ iterari nō
pt: iđ indigent ſcđa tabula ⁊ hec eſt pnia.
Utraqꝫ tn̄ dr̄ tabula: qꝛ ſuſtinet ne q̄s ꝑi
clitet' ꝑ culpā. Nō tn̄ ita ponit i tuto ſicut
erat hō i ſtatu inocentie. Nec ex his ſequit'
ꝙ pnia ſit ſcđm ſacr'm qꝛ nō omne ſacr'm ē
tabula. Nō eīm omne ſacr'm liberat a nau-
fragio. Hec Boñ. vbi ſ. in expoſitiōe lr̄e.
¶ Pro fun. Cōſiderem⁹ qm̄ mlti naufragi
um patiūt' i mari hui⁹ ſecli. Alan⁹ de plan-
ctu nature. Heu ꝙ ꝓcipitem paſſa ruinaꝫ
ꝟtus ſub vicio victa laborat: ꝟtutꝭ ſpecies
exulat oīs. Laxant' vicio frena furorꝭ Nox
fraudis fidei nubilat aſtri. O ꝙ miſerū: ꝙ
fatuū ꝟtutes abijcere: et vicijs ſuccūbēdo
tātis ſe ꝑiculis exponere. cū dicat Tulli⁹
lib. de ſenectute. Fugiendū eſt ne nos offe-
ram⁹ ꝑiculis ſine cā q̄ nihil ſtulti⁹ eſſe pōt.
Sꝫ queſitū eſt An ꝓ euadendis aīe ꝑicu-
lis pnia ſit ſcđa tabula ⁊c. Dic rñ. Ex qua
ꝯclude ꝙ deſiderāda eſt pnia ſine qua nau
fragiū euadere non poſſum⁹. Iđ ioannes
dicebat iudeis Mat. iij. Genimina vipe-
rarꝝ quis oſtendit vobis fugere a ventura
ira. facite ergo fructus dignos penitentie.
Gregorius. Uentura ira eſt animaduer-
ſio vltionis extreme: quam tunc non vale-
bit fugere qui modo ad lamenta non cur-
rit penitentie. Hoc attendite o peccato-
res periclitantes: fornicatores: raptores
⁊c. Nec credatis poſſe aſcendere hieroſo-
lymā niſi penitentiam egeritis. ¶ Figura
Non peruenerunt filij iſrael in terram ꝓ-
miſſionis recedentes ab egypto niſi tran-
ſcendendo mare et procedendo per deſer-
tum. vt patet Exodi. xiij. et infra plurib⁹
capitulis. Spiritualiter non poteſt pecca-
tor celeſtem hieruſalem intrare niſi recedē
do a peccato: et tranſeūdo per cordis ama
ritudinem et deſertum penitentie. Lu. xiij
Niſi penitentiam egeritis om̄es ſimul ꝑi-
bitis.

Secundus articulus. In euangelio
quod hr̄ Matthei. viij. Notande ſūt
tres ꝯditiōes neceſſarie ad pniam ꝑ quaꝫ

aſcendere oportet hieroſolymam.

¶ Prima affectio vere humilitatis

¶ Scōa diſpoſitio recte credulitatis.

¶ Tertia ꝯſideratio diuine veritatis.

¶ Prima igiť ⁊c̄. Qꝛ vt dᵗ Ps. Humiles ſpū ſaluabit. Debet aūt eſſe hmōi humilitas ex recognitōe nr̄e īfirmitatꝫ: nr̄e indignitatis: ⁊ diuine ſublimitatꝫ. Primum notať ex ꝟbis Centurionis: Dn̄e puer meus ia. in do. para. ⁊ male torq̄ť. Certe miſerabiliter iacet ⁊ torqueť peccatrix anima. Oſee. xiiij. Corruiſti iniq̄tate tua. ¶ Secundū notať cū dᵗ: Dn̄e nō ſum dignꝰ vt intres ⁊c̄. Augꝰ. de ꝟbis dn̄i. Dicēdo ſe indignū preſtitit dignū nō vt intra eiꝰ parietes: ſed in eiꝰ cor ꝟbum dei chr̄s intraret. Neqꝫ hoc ita decet niſi eum quē timebat in domū intrare corde guſtaret. ¶ Tertiū notať ſpāl'r: cū dᵗ Dn̄e. Hiero. Ultra corpis regimē latentē vidit diuinitatē.

¶ Scōa eſt diſpoſitio recte credulitatꝫ. ſ. fidei q̄ apparet pmo ex mō interrogatiōis quia dᵗ: tm̄ dic ꝟbo ⁊ ſanabiť puer meus. Chryſ. Fidē cēturionis vide: qꝛ nō dicit: veni ⁊ ſana eū. Itē exēplo huiꝰ dn̄atiōis: qa dixit. Nā ⁊ ego hō ſum ⁊c̄. Chryſoſt. Sciebat q̄m aſtabant ei angeli inuiſibiliť miſtrātes: q̄ oē ꝟbū eiꝰ ꝟtūt in opꝰ. ꝙ etſi angeli ceſſant: tm̄ infirmitates p̄ceptꝫ eius viuacibꝫ expelluntť. Itē apparet fides eius ex teſtimonio dn̄ice approbatōis. Qꝛ dic dn̄s Amen dico vob: nō inueni tantā fidē in iſrł. Orige. Iairꝰ iſraelis p̄nceps ꝓ filio petēs non dixit: dic ꝟbo. ſed: veni velociter. Nicodemꝰ de fidei ſacro audiēs: ait Quō p̄nt hec fieri. Maria ⁊ martha dicunt. Dn̄e ſi fuiſſes hᵗ frater meus n̄ fuiſſet mortuꝰ: q̄ſi dubitātes ꝙ vbicꝫ adeſſet dei potētia. Imitemur ḡ fidē huiꝰ cēturionis vt ad nos veniat dn̄s. Nā vt hꝛ Eph. iij. Chr̄s hitat ꝑ fidē ī cordibꝫ nr̄is. ¶ Tertia ꝯſideratio diuine ꝟitatꝫ. Appet aūt in euāgelio triplex ꝟitas. Prima ꝟitas beniuolētie. qꝛ dᵗ Ego veniā ⁊ curabo eum Chryſ. Ille ꝓ ſuo petebat ⁊ dn̄s ire ꝓmiſit: vt nos doceat nō colere magnos ⁊ cōtēnere modicos Scōa ꝟitas iuſticie. qa dᵗ dn̄s Amē dico v. qꝛ m̄lti ab oriente et occidente ⁊c̄. Filij aūt regni eijcienť ⁊c̄. vide in dn̄ica. iij. poſt epiph. ſer. iij. Tertia eſt veritas. qꝛ dicit. Uade et ſicut credidiſti fiat tibi. et ſanatus eſt puer ex illa hora Chryſ. Ubi velocitatē admirare. neqꝫ enī ſolū cūare: ſed in momēto tpis hᵗ facere chriſti ꝟtutem oſtendebat. Ex hoc ḡ ꝓpēdite ꝙ potēs eſt ſaluare aīas nr̄as: ſi cū vera fide ⁊ hūilitate ad eū accedamꝰ. Exēplum in magdał. cui ſe hūiliāti ad pedes eius ⁊ amare flenti dī. Fides tua te ſaluam fecit. Lu. vij.

¶ Tertius ar. ſicut in do. ſ. epiph. ſmone primo aut ſcōo.

¶ Feria ſexta poſt cineres

¶ Sermo p̄mus

Ecce aſcendimꝰ ⁊c̄. Clama ne ceſſes. Eſa. lviij. Uult dn̄s ꝓplum ſꝑ hortari vt ſe ꝑpet ad aſcendēdū hieroſolymā Et in epła Nozāda ſunt tria ad hoc inductiua ¶ Primū ſaluatoris exhortatio Clama ne ceſſes q̄ſi tuba ⁊c̄. ¶ Scōm ē exhortationis rō. ibi: me etem̄ de die in diē q̄runt ⁊ ſcire vias meas volūt. i. ſcire ſe velle p̄tēdūt. Hēbant em̄ reputationē de ꝓpria iuſticia ⁊ ieiunabāt ⁊c̄. ¶ Tertium rationis cōſideratio. cum diciť: nōne hoc eſt maius ieiuniū qō elegi ⁊c̄. Ceſſare vicꝫ a malo ⁊ opibus pietatis intendere: ſine q̄bus nō valēt ieiunia aut alie auſteritates.

¶ Ecce aſcendimus ⁊c̄.

PRimus articulus. An pnia q̄ eſt via aſcēdendi hieroſolymā ſit virtꝰ: Qꝫ nō. qꝛ pnia ē ſacrm: Cōtra. Matt. iij. Penitentiā agite. glo dᵗ. et poniť a mgr̄o i. iiij diſt. ix. Prima virtꝰ eſt ꝑ pniā ꝑimere veterē hoiem. ¶ Rn̄det Bon. in. iiij. diſt. ix. Notandū ꝙ pnia eſt expulſiua peti actualis qō eſt macula aīam deformās: ad malū inclinans: a bono debabilitans: naturā vulnerās ꝑpetrata ꝑ actū volūtatis cū delectatōe ⁊ delibatiōe. Delere aūt culpā vt deformantē eſt gr̄e reformantꝫ. Ut ad malū inclinantē ⁊ a bono debabilitātē eſt virtutis habilitantis. Ut vulnerantē eſt ſacramenti curantꝫ. Ut actu ꝑpetratā per altū voluntatꝫ cū delectatōe ē triſticie ſeu paſſiōis ꝯtie: ſic actꝰ deteſtatiui cui ē annexa talis triſticia. iō pnia recte dꝛ grā: ꝟtꝰ: ſacrm: actꝰ ⁊ paſſio ſm̄ diuerſas ꝯditiōes

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN